

Oppgave svineproduksjon, husdyrtreff 2026

Gårdsbeskrivelse:

Rolf og Ruth Rånestad driver gården Olavsgaard, der de har en kombinert besetning med 20 purker i pulja i 7-ukers puljedrift. Purkene er TN70-purker (landsvin x Z-line) som de bedekker med Duroc-sæd de kjøper fra Norsvin. I hver pulje blir det cirka 260 smågris, som de enten selger til en fast slaktegrisprodusent via Nortura, eller fører opp til slaktegris selv (annenhver pulje med salg eller oppfôring). Til hver pulje kjøper de inn 5 bedekningsklare rekruttpurker fra en formeringsbesetning.

Grisehuset hos Olavsgaard består av en felles bedekningsavdeling og drektighetsavdeling, to fødeavdelinger med 20 FT30 binger i hver og en slaktegrisavdeling med 28 binger. Fôringsanlegget er et tørrfôringsanlegg.

Nøkkeltall Olavsgaard 2024	
<u>Purker:</u>	
Levendefødt per kull	15,3
Dødfødte per kull	0,8
Avvent per kull	13,0
Døde til avvenning %	15.0%
Beregnet antall avvente per årspurke	30,5
Tomdager per kull	9,6
Grisingsprosent %	89%
Antall årspurker	59,6
<u>Smågris:</u>	
Daglig tilvekst, gram	610
Fôrforbruk FEn per kilo tilvekst	1,7
Dødelighet %	0,9 %
<u>Slaktegris:</u>	
Daglig tilvekst, gram	1125
Fôrforbruk FEn per kilo tilvekst	2,69
Dødelighet %	1,5%
Kjøttprosent %	60,5%

Oppgave 1

- Vurder nøkkeltallene til Olavsgaard og sammenlign de med Ingris årsstatistikk 2024. Målet for Rolf og Ruth er at de skal være like gode som den beste tredjedelen i Ingris.
- Sett opp minst tre tiltak de bør gjennomføre for å oppnå målene.

Oppgave 2

Fødeavdelingene i fjøset på Olavsgaard er nedslitt og trenger en helrenovering.

- Tegn en plantegning for en fødeavdeling med 20 binger med mål angitt på tegningene.
- Lag et detaljert forslag på en optimal fødebinge med mål angitt på tegningene.

Tips: ta gjerne kontakt med en svineprodusent, rådgiver eller I-mek selger for å få hjelp med oppgave 1 og 2.

Oppgave 3:

I §32 i dyrehelseforskriften står det at alle dyreholdere i Norge skal ha sin egen smittevernplan.

- a) Gruppa skal lage en slik smittevernplan ut fra beskrivelsen dere finner i §32. Dersom skolen har det dyreslaget dere har valgt, lager dere en smittevernplan for dette dyreholdet. Alternativt kan dere gjøre en avtale med en annen husdyrholder dere kjenner om å lage en plan for hennes/hans dyrehold.
- b) Ulike sykdommer smitter på ulike måter. Eksempler på smitteveier er dråpesmitte, smitte via mennesker, dyr, utstyr og vektorer (knott, flått osv.), luftbåren smitte, smitte via fôr og vann osv. Nevn noen aktuelle, smittsomme sykdommer og tilhørende smittevei for valgt dyreslag.

Diskuter kort hvordan tiltakene i besetningens smittevernplan beskytter mot sykdom. Fokuser på smitteveiene. Diskuter spesielt risiko ved livdyrhandel.

Oppgave 4:

Norsvin SA og Nortura SA er to samvirkeorganisasjoner. Norsvin er en avl- og interesseorganisasjon for svineprodusenter og jobber blant annet med sædproduksjon, forskning- og avlsarbeid og utvikling og formidling av fagkunnskap. Nortura tar imot husdyr og egg fra hele landet, som slaktes og videreføres til produkter under merkevarer som Gilde og Prior.

- a) Redegjør for hva et samvirke er og hvordan det fungerer. Hvilke fordeler er det å være organisert i et samvirke?
- b) Hvilke fordeler og ulemper er det å levere dyr til et slakteri som er eid av en samvirkeorganisasjon kontra et privateid slakteri?

Vekting av oppgavene

Oppgave 1 gir maks 35 poeng

Oppgave 2 gir maks 25 poeng

Oppgave 3 gir maks 25 poeng

Oppgave 4 gir maks 25 poeng

Nyttige linker:

- Filmer fra Norsvins studiekurs: <https://www.youtube.com/@NorsvinSA>
- Marginalverdier: [Økonomi - Norsvin](#)
- Ingris årsstatistikk: <https://animalia.no/no/Dyr/husdyrkontrollene/ingris/arsstatistikk/>
- <http://www.svin.no/>
- Regelverk om konsesjon: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-04-01-611>
- Forskrift om hold av svin: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2003-02-18-175>
- Dyrehelseforskriften: <https://lovdata.no/forskrift/2022-04-06-631/%C2%A732>